

De Kinderombudsman
Mevrouw M. Kalverboer

Heerhugowaard 30-09-2016

Betreft: Uw eenzijdige statement over Zwarte Piet.

Uw eenzijdige statement over Zwarte Piet.

Nadat u op aandringen en onder druk van tegenstanders gesprekken heeft gevoerd met de kinderen van die tegenstanders, spreekt u zich vandaag uit tegen de figuur van Zwarte Piet.

Terwijl instanties als de VN en het College voor de Rechten van de Mens keer op keer zijn teruggefloten als het gaat om het willen verbieden en ook het willen veranderen van de figuur van Zwarte Piet, slagen tegenstanders van Zwarte Piet er opnieuw in een "instantie met gezag" voor hun karretje te spannen. Dat u zich hierbij niet baseert op enig wetenschappelijk onderzoek en u opnieuw zaken benoemt in Zwarte Piet die keer op keer zijn weerlegd als het gaat om de herkomst en de rol van de figuur, schijnt allemaal niet te deren. Zowel de Verenigde Naties als het College voor de Rechten van de Mens heeft uiteindelijk slechts heel voorzichtig aangegeven, dat het wel eens voor kan komen dat.... En dan alleen nog in combinatie van heel specifieke factoren. Zaken die bij zorgvuldige bestudering van de praktijk van het feest, heden en verleden, veel minder voorkomen dan u suggereert. De huidige Zwarte Pieten voldoen daar sowieso voor het allergrootste gedeelte niet aan. Dus waarom die nog zouden moeten veranderen, is ons een raadsel.

De laatste troef in de hetze tegen Zwarte Piet zijn nu de kinderen die zeggen in Sinterklaastijd meer last te hebben van discriminatie en dat zou dan veroorzaakt worden door Zwarte Piet en opgelost worden met het verdwijnen van Zwarte Piet. Deze stelling is onbewezen. Verder presenteert u de veranderingen als aanpassing. Tegenstanders hebben echter allang laten weten daar geen genoeg mee te nemen. Verder zien echt extremen ook in Sinterklaas een overblijfsel van het koloniale verleden. De verkrachter op de slavenboot. Dat gaat te ver, zult u misschien zeggen, wij zeggen: "De associaties die aan Zwarte Piet worden gehangen gaan al te ver." Aanpassingen betekenen het verdwijnen van Zwarte Piet uit dit feest en dat is voor vele mensen onaanvaardbaar.

Op ons eerdere verzoek om een gesprek, heeft u aangegeven geen partijen te willen ontvangen over dit onderwerp. Dat deze groep kinderen waarmee u nu gesproken heeft, wel degelijk een "partij" vertegenwoordigen en zij niet losstaan van de standpunten van de tegenstanders van de figuur Zwarte Piet waartoe hun ouders behoren, schijnt u te ontgaan.

Het is duidelijk dat u heeft nagelaten de standpunten en de rol van de ouders te onderzoeken/toetsen die hun invloed hebben op de ervaringen van deze kinderen. Verder wordt compleet voorbij gegaan aan de rol die pestgedrag heeft op kinderen, ongeacht waarmee gepest wordt, en waarbij de school moet worden ingeschakeld om dergelijk pestgedrag aan te pakken. Ons is, naast die ene zaak in Utrecht, niets bekend van scholen die hier überhaupt op zijn aangesproken of waarbij er sprake is van nalatigheid van de school in deze.

Het is ronduit beledigend voor leerkrachten die hierbij niet betrokken zijn, om hierop verwijten te maken of om zomaar te constateren dat de oorzaak ligt bij de figuur van Zwarte Piet en dat zij nu naar een oplossing moeten zoeken. Dat is een aanname die niet hard te maken is en gezien de aard van pestgedrag ook onwaarschijnlijk. Scholen zijn, ondanks dat daar ook zeker tekortkomingen zullen zijn, over het algemeen meer dan alert op pestgedrag. Wanneer zij niet eens ingeschakeld worden, hoe kan dan ooit adequaat worden ingegrepen? Daarbij is het nooit datgene waarmee gepest wordt, dat wordt aangepakt, maar de pesters. Het moet bij Zwarte Piet uiteraard niet anders zijn. Is het hier niet veeleer de weerstand van mensen die tegen Zwarte Piet zijn, op onjuiste historisch gronden die door u als kinderombudsman ondersteund wordt? Waarom stelt u zich niet eerst op de hoogte van andere lezingen en inzichten en waarom houdt u geen rekening met het belang van andere kinderen die juist door veranderingen van Zwarte Piet getroffen zullen worden? Al vele jaren organiseren vele Comit es een uitzwaaidag van Sint en Zwarte Piet voor kinderen die het moeilijk hebben in deze tijd, kinderen met autisme bijvoorbeeld. Deze kinderen worden zeker in verwarring gebracht als het gaat om grote veranderingen in Zwarte Piet en verschillen tussen school en thuis, maar ook andere kinderen zal dit zeker raken.

Dit nog afgezien van het recht op a. juiste weergave van de cultuur en b. het recht op doorgeven van cultuur aan kinderen door ouders op basis van een juiste historische weergave van die cultuur. Het Sinterklaasfeest is een wezenlijk onderdeel van de Nederlandse en Europese cultuur en dit kan niet op grond van halfbakken inzichten even aan de kant geschoven worden omdat dit politiek correcter zou zijn.

Tegenstanders van de figuur gaan van een onjuiste lezing uit van Zwarte Piet en verbinden deze onterecht met het Slavernijverleden en/of Blackface en hun houding is hiermee op zijn minst stevig gekleurd ten aanzien van Zwarte Piet en het Sinterklaasfeest en de manier waarop zij dit aan hun kinderen overdragen. Dit blijkt ook uit wat u vertelt over de inhoud van de gesprekken die u met die kinderen heeft gehad (onderdanig, kleding van slaven). De racisme-slavernijkoppeling, waarop u in uw statement ook weer terugkomt, is historisch noch juridisch hard te maken. Dit zou onderdeel moeten zijn van uw kennisbasis waarop u dit alles zegt te baseren. In plaats daarvan geeft u aan dat u een dergelijke interpretatie zonder meer accepteert. De manier waarop met eventueel pestgedrag wordt omgegaan en waar hiervoor door hen en door u naar de oorzaak wordt gezocht, wordt hier zeker door beïnvloed, evenals de gevoelens die deze ouders op grond van deze gekleurde mening bij deze kinderen neerleggen.

Ook u als kinderombudsman heeft niet het recht om pertinente onwaarheden als ondergrond voor een dergelijk statement te accepteren en deze niet te erkennen als foutieve ondergrond van de ervaringen van kinderen waarmee u gesproken heeft. Juist omdat uw oordeel normaal gesproken zwaar weegt. U gaat hierbij, evenals eerder het College voor de rechten van de mens ver buiten uw boekje en verliest uw neutrale positie en credibility. Dat u partij kiest voor kinderen is een groot goed. U mag echter niet voorbij gaan aan de belangen van andere kinderen, maar ook niet aan de belangen van de voorstanders van Zwarte Piet, die van mening zijn dat Zwarte Piet niet de oorzaak is van pestgedrag en die hun Cultuurerfgoed beschermd willen zien tegen dit soort ondoordachte kletspraak.

Verder is de ervaring van de enkeling niet te vertalen naar het geheel. Een groot deel van de gekleurde bevolking vindt het Sinterklaasfeest inclusief Zwarte Piet heel leuk. Het is dus niet automatisch zo dat mensen met een donkere huidskleur problemen hebben met dit feest en een juiste weergave van de historie ondersteunt deze ervaring. Dat kan dus ook. Zij worden door tegenstanders van Zwarte Piet stelselmatig voor "Uncle Toms" en "huisslaven" uitgemaakt. Ook andere mensen die aangeven voor Zwarte Piet te zijn worden niet ontzien. Iets dat u niet meeneemt in uw overwegingen, terwijl u de gevolgen van de discussie voor tegenstanders wel meeweegt in uw oordeel. Het is dus niet automatisch zo dat mensen met een donkere huidskleur problemen hebben in de Sinterklaastijd of met Zwarte Piet. Iets dat er zeker op zou kunnen wijzen dat andere factoren dan het bestaan van Zwarte Piet hieraan bij de bezwaarmakers ten grondslag ligt.

In een diverse, multiculturele samenleving is het niet altijd te voorkomen, en dat hoeft ook niet, dat bepaalde uitingen door diverse groepen anders geïnterpreteerd worden. Het is niet meer dan normaal dat de historie en betekenis die aan iets gehecht wordt van de oorspronkelijke bevolking als uitgangspunt wordt genomen op basis van feiten en bronnen... en niet op basis van een oppervlakkig toeschouwen en interpreteren vanuit een niet tot de cultuuruiting behorend referentiekader, zoals nu vanuit een slavernijverleden of racisme.

Dit kan echt niet!!

Met vriendelijke groet,

Het Sint- en Pietengilde